

Problemų sprendimas esant spaudimui

Atitinkamas pabėgimo kambario scenarijus ir projekto šaltinis	Ši veikla gali būti integruota į pabėgimo kambarių scenarijus, susijusius su krizinėmis situacijomis (pvz., sistemos gedimas, reagavimas į ekstremalias situacijas, misijos atgalinis skaičiavimas ar rizikos valdymas). Ji ypač gerai veikia kaip laiko požiūriu kritinė fazė, kai progresas priklauso nuo greitų, gerai pagrįstų sprendimų, o ne nuo techninių žinių.
Tikslinė grupė ir poreikiai	Amžius: 15–25 metų / 29 metų Grupės dydis: 4–6 dalyviai komandoje Ankstesnė patirtis: Ankstesnės patirties nereikia Kontekstas: Jaunimo darbas, verslumo ugdymas, įsidarbinamumo ar gyvenimo įgūdžių seminarai
Trukmė	60–70 minučių (įskaitant instruktažą, veiklą ir aptarimą)
Tikslinės kompetencijos sritys	• EntreComp: Susidorojimas su neapibrėžtumu, dviprasmybe ir rizika • DigComp: Informacijos vertinimas (pagrindinis); problemų sprendimas • Skersinis: Kritinis mąstymas, prisitaikymas, atsparumas
Tikslai	Iki veiklos pabaigos dalyviai galės: • Laiko stokos metu analizuoti nepilną arba prieštaringą informaciją • Prioritetizuoti užduotis ir galimybes, kai ištekliai ar laikas riboti

	• Priimkite greitus, bet pagrįstus sprendimus ir pagrįskite savo pasirinkimus • Taikyti loginį mąstymą įtemptose situacijose • Apmąstykite sprendimų priėmimo procesus ir kognityvinius šališkumus
Medžiagos ir įranga	• Atspausdintos sprendimų kortelės arba užuominų lapai (kai kurie nepilni arba prieštaringi) • Atgalinis laikmatis arba matomas laikrodis • Užrakinta dėžutė, vokas arba skaitmeninė spyna • Rašikliai, popierius, lipnūs lapeliai • Pasirinktinai: projektorius arba bendras ekranas atgaliniam skaičiavimui
Naudingi ištekliai	• <u>Kritinis mąstymas krizinėse situacijose – įrankių rinkinys</u>: OECD priemonių rinkinyje pateikiamos praktinės strategijos ir scenarijai, kaip priimti sprendimus esant spaudimui. Jis labai aktualus kuriant galvosūkius, kuriuose dalyviai turi nustatyti užduočių prioritetus, greitai priimti sprendimus arba susidoroti su nepilna informacija (tinka laiko stokojančioms pabėgimo kambarių misijoms). • <u>Sprendimų priėmimas spaudimo sąlygomis (Psibook)</u>: Šiame prieinamame internetiniame straipsnyje aiškinama sprendimų priėmimo esant spaudimui psichologija, įskaitant tai, kaip stresas veikia kognityvinius procesus, dažniausiai pasitaikančius šališkumus, kylančius įtemptose situacijose, ir strategijas, kaip išlaikyti aiškų mąstymą. Jame pateikiama praktinė kognityvinės dinamikos apžvalga, kurią mokytojai gali įtraukti į

	pabėgimo kambarių iššūkius, kad sustiprintų kritinį mąstymą ir sąmoningumą esant laiko apribojimams.
Sąranka	• Sutvarkykite kambarį taip, kad komandos dirbtų savarankiškai, be trukdžių. • Paruoškite iššūkių paketus su užuominomis, kai kurios iš jų yra nepilnos arba prieštaringos. • Nustatykite matomą atgalinį laikmatį, kad sukurtumėte spaudimą. • Aiškiai pasakykite, kad laikas nebus pratęstas, net jei užduotis nebus atlikta.
Žingsnis po žingsnio instrukcijos	1. Instruktažas (10 minučių) Pristatykite scenarijų: komandos susiduria su kritine situacija, kurią reikia greitai išspręsti. Paaiškinkite, kad ne visa informacija bus išsami ar patikima. 2. Individualus greitas nuskaitymas (5 minutės) Dalyviai individualiai peržiūri užuominas ir atkreipia dėmesį į svarbiausią informaciją ar rizikas. 3. Sprendimų iššūkis (25–30 minučių) Komandos privalo: - Atskirti svarbią ir nereikšmingą informaciją - Prioritetizuoti užduotis arba parinktis - Pasirinkite vieną galutinį sprendimą esant laiko spaudimui Kiekvienas sprendimas veda prie kodo, užuominos ar pasekmės, kuri veda pabėgimo kambarį į priekį.

	4. Galutinio sprendimo priėmimo momentas (5 minutės) Komandos privalo apsispręsti dėl savo galutinio pasirinkimo, kol nesibaigė laikas – atrakinti kitą etapą arba užbaigti iššūkį.
Aptarimo klausimai	• Kaip laiko spaudimas paveikė jūsų sprendimus? • Kokią informaciją ignoravote – ir kodėl? • Ar jūsų komanda keitė sprendimus proceso metu? • Kuo šie įgūdžiai gali būti naudingi verslume ar realiose gyvenimo situacijose? • Ar jūsų komanda pateko į kokius nors spąstus (pirmosios idėjos šališkumas, skubėjimas siekti bendro sutarimo, mažumos nuomonės ignoravimas)?
Vertinimas ir įvertinimas	Treneris įvertina: • Sprendimų pagrindimo kokybė • Gebėjimas nustatyti prioritetus esant apribojimams • Įtaka turint nepilną informaciją • Apmąstymai aptarimo metu Vertinimas yra kokybinis ir pagrįstas stebėjimu.
Variacijos ir adaptacija	• Žemesnio slėgio versija: Pratęskite laiko limitus ir sumažinkite prieštarų užuominų skaičių. • Skaitmeninė versija: Naudokite internetines formas, skaitmeninius užraktus arba riboto laiko viktorinas. • Įtraukus prisitaikymas: Leiskite žodinius paaiškinimus vietoj rašytinio pagrindimo; pateikite vaizdinę informaciją ir aiškias instrukcijas.

Trenerio patarimai	• Priešinkitės pagundai per greitai „gelbėti“ komandas – netikrumas yra mokymosi dalis. • Pabrėžkite, kad geri sprendimai ne visada yra tobuli sprendimai. • Aptarimo metu susitelkite į samprotavimus, o ne į rezultatus. • Venkite oficialių vaidmenų paskirstymo – sutelkite dėmesį į sprendimų priėmimo procesus.
Nuorodos ir papildoma literatūra	• <u>Sprendimų priėmimas esant spaudimui (elgesio mokslo perspektyva)</u>: Atsisiunčiama tyrimo apžvalga, kurioje nagrinėjama, kaip spaudimas keičia sprendimų priėmimo elgseną, šališkumą ir samprotavimus (geras kontekstas moderatoriams ir aptarimo užduotims). • <u>Kritinių sprendimų priėmimo įvaldymas esant spaudimui</u>: Praktinis straipsnis, kuriame išdėstyti principai ir struktūrizuoti metodai, skirti aiškiems sprendimams priimti krizių metu (naudingas kuriant užduotis, kai komandos turi greitai reaguoti turėdamos dalines žinias).

Bendrai finansuoja
Europos Sąjunga

Finansuojama Europos Sąjungos lėšomis. Tačiau išreiškiamas požiūris ar nuomonė yra tik autoriaus (-ių) ir nebūtinai atspindi Europos Sąjungos ar Europos švietimo ir kultūros vykdomosios įstaigos (EACEA) požiūrį ar nuomonę. Nei Europos Sąjunga, nei EACEA negali būti laikoma už juos atsakinga.

Projekto kodas: 2023-2-LT02-KA220-YOU-000183156